

ГРОШІ. ПЛАНУВАННЯ БЮДЖЕТУ

Мета уроку

- обговорити зміст понять “бюджет”, “доходи” та “витрати”; з'ясувати, навіщо планувати доходи та витрати сім'ї;
- ознайомити з видами сімейних витрат; надати практичні поради щодо планування витрат; активізувати пізнавальну діяльність дітей;
- збагачувати активний словник відповідно до тематики тижня;
- розвивати самостійне мислення, уміння досліджувати, уяву, доказове та зв'язне мовлення, пам'ять, увагу, дрібну моторику, критичне мислення.

Що таке гроші? Чи завжди вони існували?

Якщо взяти до уваги усю історію людства, то з'ясується, що гроші існували не завжди. До їх появи люди просто міняли один товар на інший. Такий обмін зараз називають **бартером**. Але із плином часу кількість товарів збільшувалася, і обмінювати речі ставало дедалі важче. Власник необхідної комусь речі не обов'язково потребував того, що йому пропонували. Тому з'явився товар-посередник, на який усі залюбки обмінювали свої товари. Цим товаром стали гроші.

Розглянь світлини і розкажи історію виникнення грошей.

Звичний для нас зовнішній вигляд грошей — це монети й купюри. На кожній із них зазначено числовий номінал, який вказує на вартість монети чи банкноти. Грошима ми розраховуємося не тільки за товари, а й за послуги.

? **Поміркуй**, звідки у сім'ї беруться гроші. Що таке, на твою думку, сімейний бюджет?

Ти знаєш, що в кожній сім'ї дорослі працюють і за свою працю отримують заробітну плату. Її розмір залежить від складності роботи.

Розгляньте зразок сімейного бюджету. Проаналізуйте таблицю і розкажіть, які грошові доходи та витрати цієї сім'ї. Поділіться своїми враженнями від спільної роботи.

Сімейний бюджет

Доходи	Витрати
Прибуток від підприємницької діяльності тата	<ul style="list-style-type: none">• На харчування• На одяг та взуття• На оплату комунальних послуг, транспорт• На навчання, гуртки та лікування• На книги, іграшки• На відвідування кінотеатрів, музеїв• На відпочинок, туристичні поїздки
Заробітна плата мами	
Стипендія сина	
Пенсія бабусі	
Пенсія дідуся	
Овочі та фрукти, вирощені на власному городі	

Усі сімейні витрати можна розділити на групи.

Щомісячні витрати ідуть на оплату комунальних послуг, продуктів харчування, транспорту, телефону, дитячого садка, гуртків тощо.

Щорічні витрати — це те, на що витрачають гроші раз на рік. Наприклад, сплата податків чи відпочинок під час відпустки.

Змінними називають витрати, що виникають у міру необхідності (наприклад, купівля ліків), або планові витрати за умови вільних коштів (наприклад, придбання нового телевізора через два місяці). Сюди ж можна віднести витрати на придбання подарунків для рідних та друзів, канцелярських товарів та дрібні, або як їх іще називають, кишенькові витрати.

До **сезонних** витрат належать кошти, витрачені на сезонний одяг, підручники та посібники для школи, дитячий оздоровчий табір тощо.

Поміркуй, чому одні люди працюють, отримують непоганий дохід, та грошей інколи не вистачає до зарплати, а інші ніби й отримують менше, але завжди при грошах.

Бюджет можна уявити у вигляді терезів. На одній чаші — доходи, а на іншу поступово кладуть витрати так, щоб чаші зрівноважити. Складність полягає в тому, що витрат дуже багато, і важливо спочатку обрати необхідні, тоді — важливі, а вже потім — бажані. Сплановані витрати не повинні перевищувати доходів сім'ї. Інакше утворяться борги.

Якщо «терези» перебувають у рівновазі (тобто поточні витрати дорівнюють доходам), то сім'ї буде вистачати на все, що їй по кишені.

Розкажи, як ти можеш допомогти батькам заощадити гроші.

Обговоріть описані ситуації.

- 1) Зошит коштує 5 гривень. Запропонуйте кілька варіантів, як заплатити за нього українськими монетами без решти.

- 2) Наталочка і Дмитрик купили у водія автобуса квитки по 16 гривень. Наталочка розраховалася двома 10-гривневими монетами, а Дмитрик — банкнотою 50 гривень. Яку суму решти дав водій кожному з них?

Складіть поради, як правильно розпоряджатися кишеньковими грошима.

Якщо в сім'ї не планують бюджет і швидко витрачають гроші, то шанси потрапити у фінансову скруту досить високі.

Перевір себе

1. Що таке гроші? Як вони з'явилися?
2. Що є основним джерелом доходів твоєї сім'ї?
3. Які витрати у твоїй сім'ї належать до щомісячних?
4. Як економлять гроші у твоїй сім'ї?

Підсумуй свої знання

- Гроші розраховуються не тільки за товари, але й за послуги.
- Розмір заробітної плати залежить від складності роботи.
- До витрат потрібно підходити з розумом та знати правила економії, які допоможуть заощадити кошти.

**Завдання надсилайте на освітню
платформу Human або на ел. адресу -
zhannaandreeva95@ukr.net**